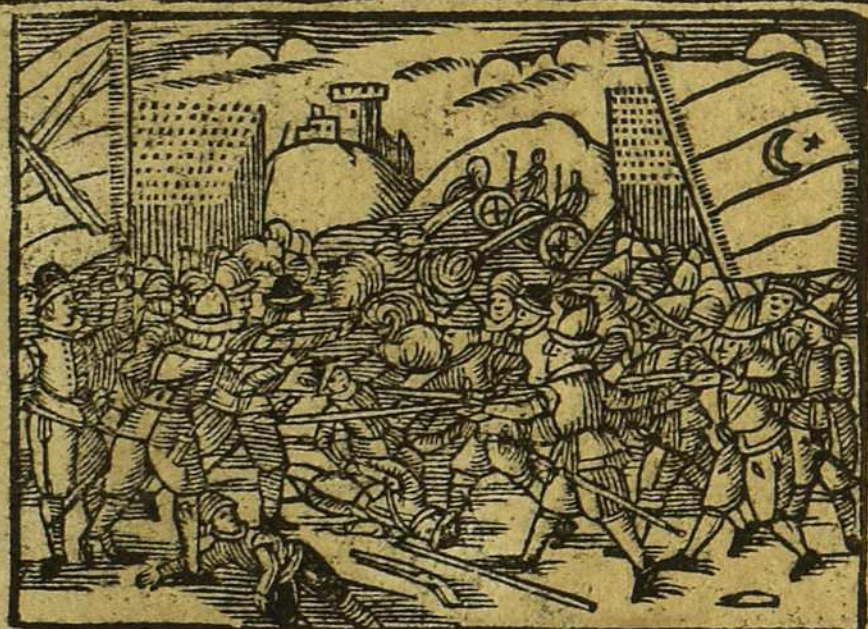

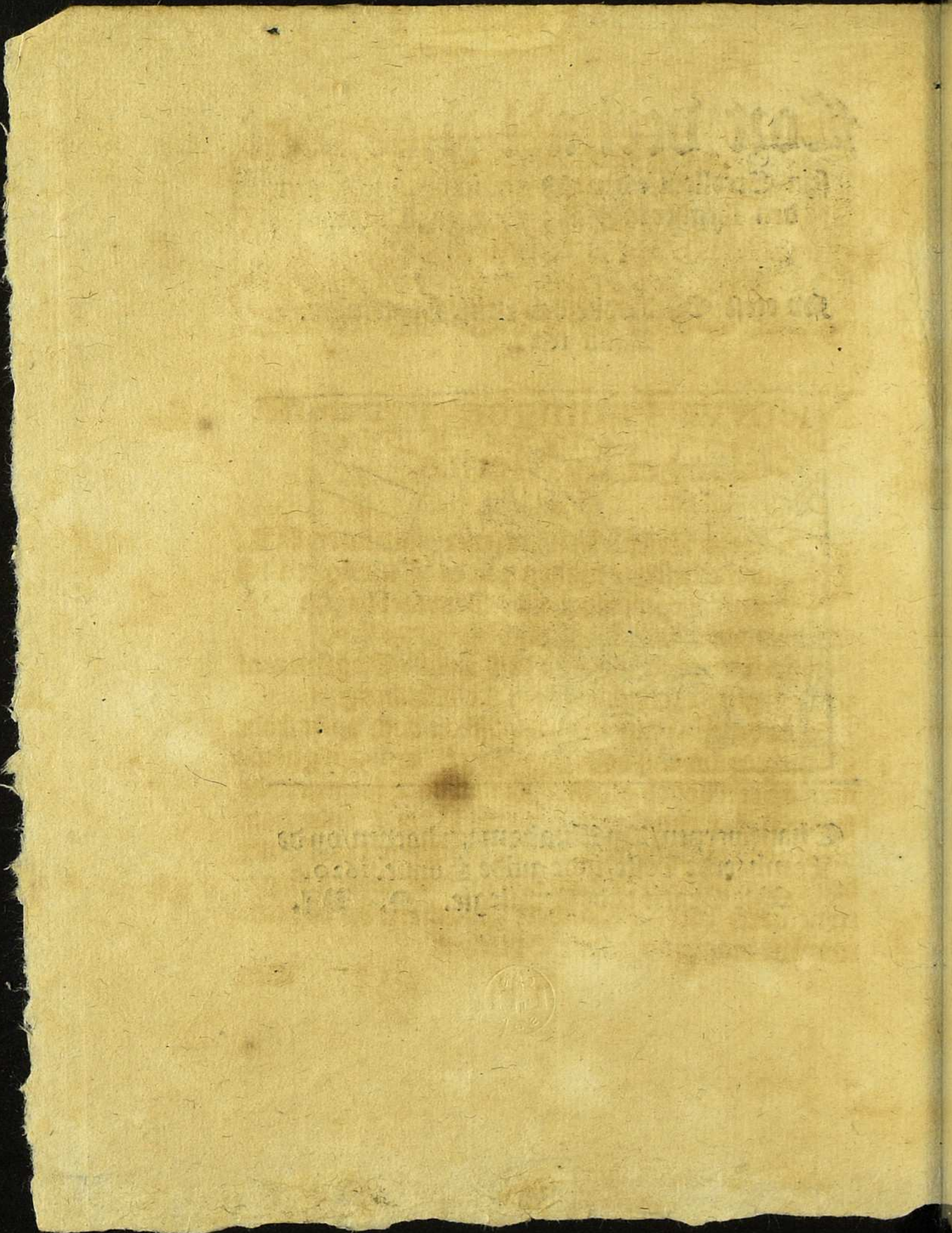
Wort verhael hoe dat

sijn Excellentie den Marquis Spinola met
den Legher in Pfalz-Graven Landt
ghetrocken is.

Als eerst Ghedruckt den xviij. September.
Anno 1620.

T'hantwerpen/By Abraham verhoeben/op de
Lombaerde Veste/inde gulde Sonne. 1620.
Met Gratie ende Privilegie. M. D.

Nieuwve Tijdinghe vvt den Leger by Mentz.

Goede Leser icken can niet naer laten D. L.
deelachtich te maken van de Tijdinghen vā
onser Leger/waer ouer Generael is zijn Ex
cellentie den Marquis Spinola.

Als maendach wesende den 24. in Oogstmaent
zijn wy ghepasseert vooz de stadt Limburg.

Donderdach zijn wy ghepasseert vooz by de stadt
Cambzicq int Bisdom van Trier/ wy zijn ghecoa
men op een hooch gheberchte van daer sachmen de
stadt Mentz/ende logeerden tot Pster / ende daer
bleuen wy eenighe daghen/d' Infanterie warē ouer
den Rhijn neffens de stadt Mentz daer waren sy ges
trenchteert/ met noch andere Infanterie by de Am
monitie waghens/ende t' Gheschut.

D J 2

Den

Den Marquis Spinola was zijn quartier recht
ofter de stadt op dese zijde van den Rhijn.

Den 27. Augusti is den Marquis Spinola/ met
eene partijs voetvolck ende peerden ghearriveert by
de stadt van Mentz/ in een Dorp gheheeten Castel/
ende den seluen avont is noch met een deel Princen
ende Heeren gaen vinden zijne Hoocheyt/ den Prin-
ce Cheur-Dorst Aerts-bisschop van Mentz / en naer
dat hy eene wijle met zijne Hoocheydt ghesproken
hadde is weder inden Legher ghekeert/ Ende des
anderen daechs/ wesende den 28. is een partje van
den Legher over den Rhijn ghetrocken / ende hun
seluen aldaer onder het Casteel beschant / als oock
de twee volghende daghen op den Berch van Sinte
Peeter.

Op desen tijdt heeft den Graeff van Turlachs
volck/ Generael vanden Palatin in Brant ghestekē
een Bourgaige by Franck-fort met t'sestich hupsen
toebehoorende den Bisschop van Mentz.

Den 31. heeft zijne Exc. den Marquis Spinola
ghesonden aen de Magistraet van Franckfort/ ver-
soeckende datse hem souden willen eene partijs Don-
ren ende Schuyten senden / het welcke hem alsoo
gheconsenteert is/ ende alsoo zijn twee Compagnie
peerden ghesonden om de selue te accompaigne en/
ende weder keerende vonden op d'ander zijde vande
Rhijn

5
Rhijn 40. oft 50. peerden/vanden vrant/ ende niet
teghenstaende datse vooz by passeerden spraeckē niet
een quaet woordt / soo datmen hun als doen noch
gheene vanden en conde heeten.

Den eersten September heeft zijne Ex. Marquis
Spinola eene Brugge begost te doen maecken ouer
den Rhijn/alwaer de reste vanden Legher sal ouer-
trecken / de brugghe was ghemaect recht teghen
ouer de stadt van Mentz/ende was lanck vier hon-
dert ende 64. stappen/elcken stappe reeckentmen ij.
voedt/voozts isser den heelen Legher ouer ghegaen
daer brack een stuck van de Brugge/ende daer ver-
dronck een Soldaet/ende wy sijn ghelogheert ghe-
weest een half mijle ouer Mentz.

Voozts het Gheschudt ende waghens/ sijn ouer
ghesedt met groote schepen/dese Brugge is gemaect
ter plaetsen alwaer ouer 800 Jaeren eene andere ge-
weest is. Nu maecken wy noch eenen anderen Le-
gher by den eersten ontrent Gonsenstein/ ende den
anderen is ghelijck bouen ghemelt is ontrendt S.
Peeter bupen de mueren by het Cheur-Vorstelijc-
ke Casteel.

Den Leger vande Protestanten zijn by Oppen-
hem twee mijlen van Mentz/ alwaer si oock eene
Brugghe ouer den Rhijn gemaect hebben/ en ouer
drie daghen hebbense 3000. van hunne peerden ende

1000. Musquetiers / ontrent de palen van Ments
gheloopen dan zijn weder ghekeert sonder pet wt te
rechten.

Sondach den 6. September is de Armee gemar-
scheert/ende ghepasseert zijnde een Bourg genaemt
Hacken ontrent een quartier/op een black velt/heb-
ben wip den Opant in d'ooghe ghehadt/ liggheende
op eenen berch/ende daer reden dyp van haere Com-
pagnien Kuyters wt/haren Legher comende lance-
den Berch/dat was ontrent ten vyz uren naer mid-
dach.

Sijn Erc. Marquis Spinola dat siende heeft 3.
van zijne Compagnien Kuyters daer tegheng wt
ghesonden/ende wesende by malcanderen ontrent
eenen scheudt Musquet weechs / sijn daer bliuen
staen/d'eene Compagnie vooz/ al achter den ander-
ren/ ende daer sijn sommighe stoute Soldaten van
ons volck gheweest die tot by haerlieder zijn ghere-
den/met de Pistolen in de handt/ d'ander sijn haer
teghen ghecomen/ende hebben malcanderen aenge-
spoken ende soo weder ghekeert.

Achter die dyp Compagnien dede den Marquis
noch vijs andere stellen.

Achter die vijs noch thien andere/ende daer naer
noch vijs thien ende soo de gheheele Kuyterije alle in
slach=dozden ende in bataille seer lustich om sien.

Men

Men verwachtense niet alder blijdt / om te sien
ofse het wilden attenteren.

Den Marquis siende dat den Vpant niet met al-
len en roerden / maer datse daer vast bleuen staen/
heeft strackx doen marcheren / twee Regimente In-
fanterie op een Bergaigne / recht tegen ouer de hee-
len Legher van Dourlach / met vier Veldt-stucken/
daer sijn wy ghebleuen een Musquet scheut verre vā
den vpant / maeckende seer groote ghenoechte met
Trommelen ende Trompeteen.

Alle de Kupterije ende Infanterie sijn soo alle den
heelen nacht bliuen staen / sonder te vertrecken tot
smaendaechs smorghens ontrent neghen uren / soo
dat den vpant hem in zijn Trencheen vertrack.

Als doen heeft den Marquis Spinola de Kupte-
rije laten ververfchen.

Het was donckerachtich weer / ende daer is eenen
grooten reghen ghevalen / so dat het duerde by naer
een ure / ende datmen qualijck te voete cost ghegaen
van d'eene Compagnie in d'andere / oft ten was al
slijck.

Leest bezonder in het naerbolghende / daer suldp
breeder vinden.

Imprimi p. P. C. C. A.

F F F S.

De Priuilegie van onse Ghenadighe Princen.

ALBERTVS ende ISABELLA Clara Eugenia Eertsz. Hertoghen van Oosten-rijck, Hertoghen van Borgondien, Brabandt, ende Souueraine Princen van Nederlandt, &c. Hebben door singuliere Priuilegie verleendt in't Iaer ons Heeren seshienhondert ende vijf, Onderteeckent I. de Busschere, ghegunt ende verleent aen Abraham Verhoeuen, gesworen Boeck drucker binnen Antwerpen, te mogen Drucken ende te snijden in hout oft Copere Platen, ende te vercoopen, in allen de Landen van hare ghehoorsaemheyt, alle de Nieuwe Tijdinghen, Victorien, Belegeringhen, ende innemen van Steden, die de selue Princen souden doen oft becomen, soo in Vrieslandt oft ontrendt den Rhijn: Ende midts dien in dese Nederlanden ter oorfsake van den ghemeynen Treues sulckx niet te passe en compt, Soo hebben hare voorseyde Hoocheden aen den seluen Abraham Verhoeuen, wederom op een nieuwe toeghelaten te mogen Drucken, snijden, ende te vercoopen alle de Victorien, Belegeringen, innemen van Steden ende Casteelen die voor de Keyserlijcke Majesteit souden gheschieden in Duytslandt, in Bohemen, Moravien, Oosten Rijck, Silesien, Hungarijen, ende andere Provintien in het Keyserrijck ghelegen, ghe-exploiteert vā wegen den Graue van Bucquoy, ende Dampier, oft andere, midts-gaders oock alle de Nieuwe Tijdinghen van Hollandt, Brabandt, ende andere Provintien van Ouermaze comende, &c. Verbiedende aen allen Boeck-druckers. Boeck-vercoopers, Cremers, ende andere de selve naer te Drucken oft Conterfeyten in eeniger-hande manieren, Op de penen daer toe ghesfeldt, breeder blijckende by de Brieven van Oetroye, verleendt den xxviij. dach Ianuarij 1620. In hunne Raden Gheteeckent

A. I. Cools.

D'anderinden Secreten Rade gedaen den vj. Meert 1620.
Onderteeckent D. Gortignies,